

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dobi pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrti leta „ 1.10

Pri ostanjih in tako tudi pri „poštenskih“ se plačuje za navadno tristop. ne vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Poštomatno stavlja se dolivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starini trgu in v Namski ulici in v prodajalnicah Likarja v Semeniških ulicah št. 41, 10.

Dopisi naj se pošiljajo uradništvu, neplačljiva pa opravištvu „Soča“ V. Mersko 12. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj so blagovoljno frankirani. — Delavcem in drugim nepremišljenim se naročila niso, ako se očita pri opravištvu.

Norišnica in Italijani.

(Izv. dop.) V Gorici, 11. avgusta.

V tiskalnem „Corriero di Gorizia“ od 30. julija je med domačimi stvarmi obširen razgovor o namerovani novi norišnici, katero spravlja „Corriere“ v posebno, nekako čudno zvezo s Slovenci in z deželno poslancem dr. Rojcem. „Corriere“ pravi, da se je imenovan slovenski deželni poslanec sicer možko potegoval za novo norišnico v zadnji deželno-zborni dobi, toda ravno to da je bilo povod njegovega propadu pri letošnji deželnozborni volitvi, ker Slovenci nočejo, da bi se zidala nova norišnica. Če pa je vendar le prodrl v velikem posvetu, je uspel, da je baje obečal, ne več govoriti za novo norišnico, da bi bila po njegovem prepričanju neki zelo potrebna. Ker se pa „Corriere“ zdi danes nova norišnica dejanski potrebna, tako polaga ta list pa italijanskim poslancom na srce, da bi se oni potegovali za novo norišnico, pa naj ostane dr. Rojce pri prejšnjem pogumu, ali pa naj to nemoteno opusti valed (kakor se govori) danih obljub. (Se čisto čisto ali sloveni hango mossa bavaglio ai loro deputati, parlino i nostri!) Potem pa zavrže svojo modrost z besedami: „Pa naši poslanci naj bodo pozorni in atnovitni, pripravljeni za vse, kajti mladost v tem slučaju ne dala bi se opravičiti!“

Na to izjavo „Corr.“ povemo, da nič ne vemo, kakó mislijo o tej stvari slovenski ali italijanski poslanci in ne kakó misli o tej zadevi dr. Rojce. Tudi ne vemo, ali so slov. volilci bili res zaradi tega napretni dr. Rojcu, niti nam ni znano, ali se je res kaj zavezal nasproti velikoposestnikom, kjer je bil izvoljen, ali je pa bila to morebiti le domišljija od laške strani. Konečno tudi ne vemo, ali je dr. Rojce kaj spremenil svoje nazore o potrebi norišnice ali ne in kakó misli nadalje postopati o tej zadevi v prihodnji deželnozborni dobi. To pa vemo in povemo, da smo že od 1884. l. pazljivo čitali o tej važni točki, kakó se je ta obravnavala v deželnem zboru, kakó je postopala visoka vlada in kakočno je bilo javno mnenje, zlasti pa v italijanskem časopisju. — Gledé na vse to smo kar ostrmeli in svojimi očem nismo mogli verovati, ko smo čitali gori omenjano in posneto izjavo v „Corriero“. Kaj tiči za tem grmom? — vprašali smo se takoj; zdi se nam, da bi si radi zaslu-

žili lovorik v tej zadevi ravno tisti, kateri so bili najhujši nasprotniki vsakojaki novi napravi in celo popravili in to ne le norišnice, ampak norišnice in bolnišnice skupaj. Na srečo našo so zabegnene vse obravnave — in to ne le v deželnozbornih zapisnikih, ampak še natančneje po slov. časopisih in pred vsem v brošurah, katere je pisal, tiskati dal in razposlal dr. Rojce sam. — V vseh teh zapisnikih in spisih stoji zopet in zopet črno na belem, da je deželni odbornik italijanske stranke osnoval in podal l. 1884. deželnemu zboru obsežnejše poročilo v katerem je v najlepših barvah slikal poslopje, prostore in upravno bolnišnice in norišnice usmiljenih bratov in je pobijal dr. Rojca s krivimi podatki in slepivnimi sofitami, čemur so končno pritrdile tudi od visoke vlade odposlane komisije. Isto poročilo in ista pobijanja so utegnili biti souzrok, da je tudi visoka c. k. vlada krivo sodila o bolnišnici in norišnici usmiljenih bratov in da je vsled tega v nasprotniškem zmišlju zavrnila dr. Rojca po razglasih in v lastnih uradnih, vlasti tržniških listih.

Italijanski poslanci so se vedli v tej zadevi takó, kakor je to hotel njih poročevalec l. 1884. Gorški „Corr.“ ni imel takrat niti jedne same besede, a katero bi zagovarjal Rojčovo stališče in se potegoval za popravilo stare, še manj pa za potrebo nove norišnice in bolnišnice. Kjer so le mogli, so črnili slovenskega poslanca dr. Rojca v „Corr.“ in v drugih ital. časnikih; pošiljali so kriva poročila celo v „Neue Fr. Presse“ in druge nemške, Italijanom vodno naklonjene liste na Dunaj in v Gradec. Videli so, da se dr. Rojce trudi spraviti na dan one gnulobo, ki donesa lepo dobičke posamičnikom.

Zdaj pa uprašamo: „Kakó da se hočejo Italijani kar v hipu spremeniti iz Savlov v Pavle? Odkod jim je zasvetila ta nova modrost, katere poprej niso imeli ter so bili prešinjani celo ravno z naprotnim duhom? Ali mari slutijo, ali celo vedo, da je visoka c. k. vlada prišla po novih in vestnih preiskavah do drugega prepričanja, ki l. 1889. soglasa z zahtobami slovenskega poslanca že od l. 1884. in ki kažejo upravo in oskrbnitvo v tolikokrat imenovani bolnišnici in notnišnici v silno slabi luči, da se navzlic zahtobam od slovenske strani v šestih letih ni toliko potrudila, da bi vsaj najslušeje nedostatke odpravila? Faktá govore,

kakor jih je razkrival dr. Rojce in ki jim v bodoče pritrdi celo visoka vlada! Slovenski poslanec je torej res zastopal koristij celo dožele, medtem ko so italijanski poročevalci in njegovi smiseljeniki pridobili stališče, ki jim ne bodo delalo časti, ko visoka vlada poreče svojo besedo po najnovejših koristenjših preiskavah.

Iz vsega tega je razvidno, da bi „Corr.“ dopisnik rad opral italijanske poslance, italijansko častikarstvo in sploh celo svojo stranko pred svetom; rad bi preteklost takó zasul, da bi ne bila tako občutna sprememba pri italijanskih poslancih gledé na zadevo zdaj, ko se bodo silili vse drugačni glasovi tudi in tistih ust, ki so dolej vse zanikali in govorili v zmišlju imenovanega italijanskega poročevalca. — Radi bi ti gospodje plod slovenskega poslanca porabili v svojo korist in vodni preludji smo se silili v omenjanej razpravi nekoga „Corr.“ — No, stvar je za- besedena in ne dá se več zavikati ali zanikati. Gospoda, prepozno ste se zbudili! Tisti pa, katere ste s svojimi besedami preslepili, ne bodo vam vedeli hvale, pač pa dobi v tem slučaju vsak svojo zasluženo priznanje in plačilo. Pozno sicer, vendar je pobrela tudi „Corr.“ stranka jedenkrat stoplajo na — Slovenci. Le takó nadalje! 2.

Dopisi.

Iz hribov, 12. avg. — (Izv. dop.) Naši trgi: Ajdovščina, Kanal, Tolmin, Kobarid in Bolea volijo svojega deželnega in državnega poslanca v Tolminu. To je pa ogromni večini volilcev velika krivica, ki provzroča mnogo stroškov in zamude časa, volilcem trga Ajdovščine pa se brez velikih žrtv celo ni mogoče volitev udeležiti; ajdovski volilci bi zamudili cele tri dni, če bi hoteli izvršiti svoje volilno pravo, kar si pač želí vsak zaveden državlján. Nasledek temu je to, da mnogo volilcev ne izvršuje svoje volilne pravice, zagotovljene jim po ustavi; saj pa tudi ne moremo tirjati, da bi prišli vsi volilci iz celó oddaljenega Bolea in še bolj oddaljene Ajdovščine na tolminsko volišče.

Te nepriliko poznávajo prav mnogi naši rodoljubi, zlasti pa čujto to volilci v omenjenih trgih. Politično društvo „Slovenski Jer“ je že lani pošlalo prošnjo v tem zmišlju, toda brezuspešno. Vendar pa

naudušeni klci. Mlademu umetniku pokloni se lovorov venec.

Jurij Malinski je junak večera. Uvél je na pozorišče premijero in slavi prvo slavje. Le da nastopa nekako negotovo in komaj dvigne oči k jasnemu občinstvu.

Zjutraj so bili časopisi polni hvale o novem geniju in njegovem nebeškem dnu, polnem vere in sile. Navi pravce mogoče intencije, vrstene prostota in prosta vrnjenost. Tako pisali so kritiki jednoglasno o prvem „veledelu genijalnega mojstra“, — „ljubimca Muz.“

Naglo po prvem delu sledilo je drugo in potem tretje. Novo veselje in novo naluščenje, kritika polna naluščenja. Slava in obstoj umetnikov bila sta zagotovljena. Skladatelj postal je ljubimec vseh. V izložbah bile podobne in popreje Malinskega, dela njegova v krasnih vozeh; slavnosti prirejajo se na čast originalnemu skladatelju, mladi debutanti opesajo se na njem.

In Malinski? Imel je slavo, imel bogastvo, imel razkošje, kar je hotel, ali v njegovem srcu zbledela so ga huda očitavanja: bil je potrt. Okril je Lonskega, ki je bil njegov debrotnik. Dan mrtveca ga zasleduje, očita mu krajo. „O slava, za kakó ceno sem te dosegel! Kako si grenka!“ Tako vzdihuje nesrečni Malinski, mučen od vesti in razburjen od svojih misli.

Nekega popoldne, ko je počival na sofi, prišel je k njemu nek star gospod in ga prosil pogovora.

LISTEK.

Po poti do slave.

Češki epikal Jindřich Štemberka.

V sobici, medlo razsvetljeni od petrolejne svetilke, viseče s stropa, ležal je na postelji starec z belo, častljivo brado. Imenoval se je Lonski. Pri postelji njegovi, na lesenem stolu, sedel je mladeneč z razmršenimi lasmi; bil je bodoči, doslej neznani godbeni skladatelj — Jurij Malinski.

Lonski je premineval; mirno pričakoval je blizajočo se smrti, ki je dvigala uže svoje peroti nad starčovo posteljo. Najedenkrat zganil se je močnejše in govoril Malinskemu:

„Zaslужil si moje zaupanje; bival si pri meni, slabem, nevrlem starcu dan in noč. Teži me tajnost, ž njo bi ne rad umrl.“ Glas starčev zvenel je na to tiše. „Da sem ljubil godbo, veš; bil sem pa tudi — godbeni skladatelj. Povem ti, kar je bilo doslej tajnega svetu. Veliko imam svojih skladb, sonat, fantazij, simfonij in oper. Delal sem, a nikedar nisem stopil s svojim delom v javnost. Imel nisem dovolj moči, da bi to, kar sem presenjal, kur mi je vzkliko in dna duše, izročil kritiki; kritika smeje se in razdira tam, kjer se človek brez analize udaja svetemu šaru. Imel nisem dovolj odločnosti, da predam

svetu zaklade svoje duše; ali v srcu svojem bil sem vedno prepričan o ceni svojih del. Prosim te, izdaj jih zdaj po moji smrti; v grobu mi bode malovažno, kako govori kritika o mojih delih. Morda bode imela tudi proti mrtvecu večjo pijetato.“

Lonski je dokončal. Roka njegova segla je pod blazino, od kjer je izvelkel majhen ključek. „Tam v onej omari v kotu je kositarček zaboj in v njem so rokopiši mojih del.“

Mladeneč vzal je ganjen ključek in obljubil tako storiti. Lonski je kmalu pramnil, stiskaje roko Malinskemu. On mu je zatisnil oči. Potem hodil je razburjen po sobi.

Stopa v svet s lepimi sni in nadejami. Umetnik hoče biti, skladatelj hoče biti. Vendar pozna oni trud, oni nadnaravni boj do blaznosti, ki priva, do pripoznanja in slave. Mladeneč je, na kogar gleda vsak s predsodki. . . . Nekaj skladb ima, zaman išče založnika. Imena nima! Poleg tega je reven; morda pogine preje, nego dohoda službo; morda bode preje otišen, poražen, predno dospje pripoznanje. In čuti, da njegov talent menda ni velik, da njegova dela vendar niso zadosti pregledana. . . . Kaj ga čaka? Ali zmaga v boju? Ali je peklica?

Težek boj! — — — Gledališče trese se od glasnega ploskanja. Naukušnost je občna in ne pozna meje; zavesa mora nepenetrabilno navagor, da se na pozornost pojavi pri- madona z mladim skladateljem. Novo ploskanje in

se nadejamo, da polagoma spozná ves deželni zbor, da je deželni volilni red za trge jako nengoden in krivica na volilce: Z jedno roko podeljuje trgov volilno pravo, z drugo pa obtežuje, omejuje in deloma zavira tega izvrševanje. In nadejamo se, da nam deželni zbor podeli tako postavo, po kateri bodo naši trišani izvrševali svoje volilno pravo doma, kajti le tako se izve in pokaže prava volja volilcev. Dosedanji volilni red je dajal vso veljavo tudi manjšinam, ki so zamogle lože izvrševati svoje volilno pravo.

Za zgled nam bodi sosednja vojvodina Kranjska. Tudi tam so volili n. pr. trgi Loč, Vrhnika in Postojna v Postojni, kar ni bilo pravično. Ločanom in Vrhnikanom. Iz poprej navedenih usrokov sklenil je lani deželni zbor kranjski, da imajo biti tri volilna, to je Loč, Vrhnika in Postojna. Če se je poprej oddalo v Postojni do 140 glasov, odda se jih zdaj na vseh treh volilnih do 370. Ker je ta zahteva opravečna, upamo, da se kmalu izpolni želja naših trišanih, naj potovanje štirih vladnih komisarjev na štiri volišča vendar ne stane toliko, kakor potovanje 300 volilcev in štirih oddaljenih krajev v Tolmin.

Iz Idrije pelje skladozna cesta mimo Želina do sv. Lucije. Med spodnjo Idrijo in Želinom napravili so letošnji pognati nalivi pri cesti veliko škodo. Ti nalivi so odtrgavali po cele kose zemlje od senožeti, ki se drže ceste in so s tem ovirali cestni promet. Ako bi cerkljanski in idrijski očetni odbor na teh krajih nekoliko podzidala, ali ko bi nasadila vsaj nekoliko vrbo, bi ti nalivi ne delali tolike škode gospodarstvu in prometu. Slavna deželna zborna na Gorickem in Kranjskem sta dajala in menda še dajeta podpore za to cesto, pa tudi visoka vlada se zanima za to cesto iz strateških razlogov. — Vse te oblasti najno prosimo, da bi se vse potrebno popravilo in napravilo, da ne bode več škode pri gospodarstvu, ovir pri vožnji, zlasti pa o vojskineh času.

Kdor je potoval po naših gorah, opazil je gotovo, da je tukaj mnogo preveč gostilnic. Majhne vasice, ki nimajo niti 300 duš, pa imajo že do pet gostilnic, ki ne rodijo prav nič dobrega ne v moralnem, fizičnem in gospodarskem oziru. In vendar ni pri nas ne obrtnije in ne velike kupčije. Iz tega je razvidno, da slavna politična oblastnija kaj rada podeljuje take obrtnijske pravice, če tudi postava ostro tirja, da se zamore le takrat podeliti taka pravica, če to zahtevajo krajevne razmere, če je prosilec za to sposoben in zaupanja vredna oseba. — Ako s takim podeljenjem pridobi državna blagajnica desetak, takó je časih za več desetakov drugačne škode, ne oziraje se še na velikansko škodo in pohujšanje v moralnem oziru. Prosimo previdnosti!

Lokavec, dne 9. avgusta. (Nasledki žganjepitja). Mnogo žalostnih nasledkov žganjepitja doživimo skoraj dan na dan; posebno žalostna dogodka se je pripetila pa pri nas v noči od 3. do 4. avg. To noč so nekateri naši mladenči popivali po krčmah. Okoli 2. ure zjutraj so prišli pred žganjarijo B. Pirica, katerega so sklicali na noge in pri njem, njih 19, spili 3 litre žganja. Imeli so med seboj fantovski prepir, v kateri so bili zapleteni izrečno trije mladeniči. Slabo znani Primož Gorijup od žganja omamljen, je v tem prepiru prijel za nožiček. Še dosti mirni Jože Muravec, kateri je služil v Čepovanu, se okoli 3. ure po polnoci poslovi od svojih tovarišev rekoč, da ne sme zamuditi svojega jutranjega dela. Ta odide, ali njemu sledi imenovani P. Gorijup ter pred hišo v novič začenja z njim prepir in kreg. Nič dobrega sluteč, pridruži se jima tudi tretji Jakob Hvala. Gorijup se proti njemu obrne in ga sune z nožičem v trebuh. K sreči je Hvala o pravem času s svojo levo roko, jo čez pas položil, se obvaroval smrtnega sunca. Zdivjani Gorijup se hitro obrne proti M u-

Sedla sta drug proti drugemu.

Prijatelj, bil sem nekdaj v mlajših letih prijatelj skrivnostnega Lonskega. Bil je človek velike nadarjenosti, poznal sem ga. Bil je genij. Vi ste ga okrali. Dokazem vam to! Tu poglejte od njega spisan napov, katerega je nekdaj poklonil meni za god. Ta napov je isti, katerega ste porabil vi v poslednji — tudi njegovi operi!

Malinski zvil se je v mukah, vse razrušeno, ime njegovo omrači sramota, onedaščenje.

Dolgo je premišljeval, hud boj bojeval je s seboj. Naposled je izjavil: „Da — kopernel sem po slavi! — Lonski mi je izročil svoja dela, jaz sem si jih prijavil. — Bil sem v sili — začetnika je vsak preziral — tpeel sem lakoto. — Našel sem slavo, a ona me je otrovala!“

„Da, priznavam“, — rekel je potem — „slava sama ni razkošje. Pravo razkošje nahaja se v delu; upéjati se s svojim notranjim svetom in rajati nad utelešenim svojim idejalom, to je razkošje umetnikovo. In to je višje nego slava.“

Včeraj se je Malinski ustrelil. Čemu? izvedel ni nihče.

— i. —

ra vcu in ga sune v trebuh takó nesrečno, da se je mahoma zgrudil in po dveh vdihih mrtov obležal.

Se mnogo hudega bi bil zdivjani Gorijup napravil s svojim nožičem, ali še o pravem času so ga drugi mladeniči zgrabili, svezali in privržali k bližnjemu drevesu kjer je hudebnež prestal nekoliko zaslužene kazni. Potem so poslali tovariši po žandarje v Čepovan, ki so nemudoma došli, morivca rotili njegovih vezij in ga vklenili v svoje železje. Le-ti so dogodek mahoma sporočili c. kr. okrajnemu sodišču v Kanalu, morivca in umorjenca pa na lice kraja strčili dokler ni došla sodnijska komisija. Ta je umorjenega mladeniča raztelesila in spoznala, da je umrl na odhodu krvi; ni po bil ranjen ne dreb in ne arč. Morivca so izročili sodnijskemu zaporu v Kanalu, kjer je strahoma pričakoval zaslužene obsodbe. Njegova ognjena vest na se je bolj bala človeške, nego božje sodbe, zato se je že 3. dan svojega zapore obesil na svoj pas, katerega je pripel na železje okna, dne 8. t. m.

Ponočevanje in žganje je zakrivilo ta dvojni umor. Menimo, da bo ta žalostni dogodek gospodkam nova spodbuda, zatirati nepotrebne žganjarije in divje ponočevanje po vsej oostrosti postave. Ne dajati novih dovoljenj za žganjarnice (kar da blagajnici nekaj goldinarjev!), ampak še obstoječe število naj bi čedalje bolj krčili. Bog daj bolje!

Politični razgled.

Oči vse Evrope so te dneve obrnene gori v Berlin, kjer je pri nemškem cesarju v gostéh naš presvitli cesar Fran Josip. Večina uplivnih evropskih časnikov pozdravlja ta pohod kot novo in trdno zagotovilo, da se ohrani toli potrebni evropski mir, zlasti pa zdaj, ko so se razmere med Anglijo in Nemčijo zboljšale. — Cesar Fran Josip je dospel 12. t. m. malo po 5. uri na kolodvor Thiergarten, kjer so bili že zbrani generali pod vodstvom starčka Moltkeja. Pozneje se jim je pridružil tudi državni kancelar s sinom Herbertom Bismarckom; malo pred 5. uro je prišel še nemški cesar s princí Henrikom, Leopoldom in Aleksandrom. Ko se je pripeljal dvorni vlak na kolodvor, zasvirala je godba avstrijsko himno. Cesar Fran Josip je stopil iz salonskega voza, cesar Viljem pa mu je stopil naproti. Oba vladarja sta se večkrat objela in poljubila. Visoki gost se je obrnil do spremstva nemškega cesarja ter je pozdravljal navzoče prince — Bismarcku je pa večkrat podelil roko. Na to je spremljal Viljem svojega visokega gosta skozi kolodvor do vozá, v katerem sta se oba cesarja odpeljala. Na vsem potu do dvorca so stali vojaki v špalir, za njimi pa je staló na tisoče ljudij. Vojaki so prezentovali in klicali „hurrah!“ ljudstvo pa je naidušeno pozdravljalo in mahalo z robci, medtem ko so topovi streljali 101 krat v pozdrav. — Dne 13. t. m. je bil nemški cesar že hitro po 8 uri zjutraj v spremstvu dveh krilnih pobočnikov na paradnem polju, kjer je sam vodil nastavljanje vojakov. Tam je sprejel visokega gosta, ki je kmalu na to prijezdil tje v sijajnem spremstvu. — Ob 1 uri popoldne je bil pri avstrijskem veleposlaništvu na čast cesarju F. J. sijajen zajutrek. Prostori so bili krasno opravljeni in nadičeni s sveticami. Sprejela sta cesarja veleposlanik grof Szecheni in njegova soproga. Zajutreka so se udeležili mnogi visoki dostojanstveniki. Tukaj je cesar sprejel odposlaništvo avstro-ogerske naselbine. —

Pri paradnem obedu je nemški cesar napil Francu Josipu ter ga z radostno ginjenim glasom imenoval dobro došlega; cesar Viljem se je sklicaval na naidušeni sprejem prebivalstva, v katerem se je gorko in živo izrazilo že... stoletja med vbema državama obstoječe... prijateljstvo. Pred vsem je vojna ponosna na to, da se sme postaviti pred ostri vojaški pogled cesarja Frana Josipa. Narod, kakor vojská, se trdno in zvesto oklepata zavezništva, a vojska da vé, da skupaj s hrabro avstro-ogersko vojsko jamči za mir in se bo tudi bojevala, ko bi to hotela volja previdnosti. Cesar Viljem je sklenil svoj govor z napitnico na zdravje cesarju F. J., skupne hiše in vrlih avstro-ogerskih tovarišev. — Cesar F. J. se je toplo zahvalil za napitnico „cesarskega“ brata, za sijajni spre-

jem in navdušeni pozdrav, za sijajni sprejem od strani prebivalstva, za veliko prisrčnost sredi zvestih zaveznikov, za izkazano odkritosrečno sočutje ter dvignil svojo čašo na zdravje „njegovemu srcu takó bližnjega prijatelja in zaveznika“, na nerazrušljivo pobratimstvo in tovaršijo med nemško in avstro-ogersko armado, na množitev in utrjevanje mirovnihi jamstev, na blagor zaveznih držav in narodov, kakor skupne Evrope, ter je končal s trikratnim „hoch!“ nemškemu cesarju, cesarici in celi cesarski hiši. — Cesar F. J. je podelil Herbertu Bismarcku veliki križ Leopoldovega reda z briljanti, cesar Viljem pa veleposestniku Szecheyju red črnega Orla — Vsi evropski listi se bavijo s tem obiskom ter mu pripisujejo velik političen pomen. Londonski svetovni „Times“ pravi: „Obisk cesarja F. J. v Berlinu spominja na trdno mirovno jamstvo, katero ima Evropa v trodržavni zvezi. Obisk je pa menda več nego samó uljuden protiobisk.“

Mons. dr. J. Flapp, škof poreško-puljski, se je baje odločno izrekel, da ne sprejme časti deželnega glavarja. Največ upanja ima dr. Campitelli in istrski Lahoni se že z vso gotovostjo pripravljajo, da dostojno proslavijo to imenovanje. Pri nas je vse mogoče! — Mogoče je bilo tudi to, da je glavar Simčič preložen iz Pazina v Trst. Torej po volitvah sama premeščenja! Tudi istrskim Hrvatom žalostno znani okr. komisar A. Lasciac (!) je bil preložen koj, ko je slavno dovršil volitve — pa v Gorico, kamor si je najbolj želel in kakor je videti, tudi zaslužil — —!

Domače in razne vesti.

Vabilo. Podpisani vabim gg. volilce sodnijskega okraja ajdovskega in bližnjih občin gorickoga, komenskega in sežanskega sodnijskega okraja na javni shod v Rifenberg dne 25. t. m. ob 3¹/₂ popoldne v dvorano gosp. veleposestnika Janeza Lična, kjer bom poročal o svojem delovanju v državnem in deželni zboru. Z odličnim spoštovanjem udani D. r. Josip Tonkli, drž. in dež. poslanec. V Gorici, 15. avgusta 1889.

Imenovanja. Njih Veličanstvo je imenovalo visokorodnega gospoda grofa Franca Coroninija za deželnega glavarja, dr. Josipa viteza Tonklija pa za njegovega namestnika. K zopetnemu imenovanju dr. Josipa viteza Tonklija mu je nam. vod. Rinaldini hrzajavno častital. — Iz Srpenice pa nam je županstvo poslalo naslednji dopis: Občinski zastop na Srpenici je v današnji seji izvolil za častnega občana dr. Josipa viteza Tonklija zaradi njegove vedne naklonjenosti in dobrohotnosti. To izvolitev smo gospodu viteza koj hrzajavno naznanili.

„Slovenski jez“ v Brdih bo imel svoj redni občni zbor dne 25. avgusta ob 4. uri pop. v Biljani. Na dnevnem redu bo: 1.) sporočilo starega odbora, 2.) volitev novega. Sprijemal. se bodo tudi novi udje, ako jih navdušenost za brambo narodnih pravic v naše kolo privede. Nadeja se obilne udeležbe

ODBOR.

Rojstni dan presvitlega cesarja bodo praznovali goricki Veterani z budnico ob 5. uri zjutraj. Ob 9. uri se zberejo pod poveljstvom grofa Lanthierija ter otidejo pred hišo predstojnika stotnika Jacobija, kjer dvignejo zastavo ter otidejo v veliko cerkev k svečani sv. maši. —

Umrl je 31. julija t. l. v Celju naš rojak iz Cerknega, O Kapistran Razpet za unetjem črev. — Zasebno pismo iz Leibniza na Štajerskem nam omenja, da je bil v vsakem oziru vrl in uzoren muž, izboren govornik in izpovednik. Pismo končuje z vsklikom: „Explevit brevi tempora multa. R. i. p!“

† **Fcm. Filipović.** Že v zadnji št. smo omenili na kratko žalostno novico, da je 6. t. m. na mrtvoudu umrl fcm. Josip baron Filipović. Porodil se je v vasi Novem poleg Gospića, v nekdanji vojaški Granici. Bil je sin graničarskega častnika in komaj je bil star 18¹/₂ let, ustopil je v vojsko, kjer je l. 1878. dosegel najvišjo čast, ko je poslal pri zasedanju Bosne in Hercegovine generalni poveljnik. Po dokončani vojski je prevzel civilno in vojaško upravo zasedanih dežel, kjer se je izkazal, da je mož tudi tu na svojem mestu. Toda poleg vseh svojih vrlih je imel jedno samo napako, da ni trolil v madjarski rog: zato ga Madjarji niso radi videli v Bosni na toli imenit-

nem sedežu, da bi jim ne skazil kdo vé kakih težnjah in velikomadjarskih načrtov. (Sploh je bil plemeniti pokujnik velik nasprotnik duvalizma, sedanjemu madjarskemu gospodstvu v Transilvaniji in današnjemu žalostnemu stanju na Hrvaškem. Dejal je, da ima Hrvatska le pri Avstriji svojo bodočnost.) Zategadel se je dal prestaviti na Dunaj, odtam pa v Praho, kjer je bil deželni poveljnik. Bil je veren sin svojega naroda in dasi se je dvignil visoko nad navadne ljudi, vendar je rad govoril v lepi svoji materinščini. Z njim so izgubili Hrvatje in sploh vsi Slovani moža, ki je pred vsem svetom delal čast slovenskemu imenu, Avstrija pa izvrstnega vojskovodjo, katerega je po spricovanju "Triester Zeitung" prekosil jedini in prvi vekega vojvoda — nadvojvoda Albrecht. In to je za velikega pokojnika gotovo najbolje spricavalo njegove velike vrednosti in izrednih vrtilin, ki so dičile njegovo plemenito, njegovo slovaško, njegovo avstrijsko-redoljubno dušo. Lahka mu zemljica!

Vino- in sadjerejsko društvo za Brda bode imelo na sv. Jerneja dan svoj občni zbor v Gorici v Marcinijevi dvorani. Glavna in važna zadeva bode: Razgovor o prihodnji razstavi — potem pa volitev novega odbora. Stari odbor se je neki kar v celoti odpovedal — zaradi malenkostnih osebnih zadev. Bodimo vendar možje — in kedar gre za stvar pozabimo na vse domače in osebne navskrižnosti. To društvo je potrebno in za povzdigo kmetkega stanu koristno; zato nasvetujemo, da se društveni zbor v Marziniji zborijo v obilnem številu in da si izbere odbor, ki se zaradi osebnosti ne bode odpovedal v sredi društvenega leta, marveč da bode to društvo vodil popolnoma v zmislu njegovih ustanoviteljev.

Na razstavo v Pariz odpotuje jutri zvečer g. dr. Andr. Lisjak z gospo soprogo. Povrne se za mali šmarni dan, to je 8. sept. t. l. Društveniki tukajšnje slov. podp. društva naj se med tem časom poslužujejo drugega društvenega zdravnika g. Emilija dr. Grešiča.

V deželnem zavodu gluhonemcev vršil se je izpit geolencev 13. t. m. v splošno zadovoljnost in občudovanje. Daljše poročilo pričbimo v prihodnji števil.

Velik dar. Gospod vitez dr. Tonkli je izročil 500 gl. za otroški vrt in dekliško šolo v Gorici blagajničarju pol. društva „Sloge“.

Italijanstvo Gorice. Dr. Pajer je predsednik italijanskega delavskega podpornega društva „Mutuo Soccorso“. Kak veter vije v tem društvu, kak duh se širi med priprostimi ital. ljudstvom in kakó dr. Pajer vodi to društvo, to smo imeli priložnost opazovati že premnogokrat. V 94. št. „Corr.“ je pa omenjano društvo pričelo dolg polemichen članek proti „Ecu“, kjer čitamo med drugim nasledajo slovesno izjavo ital. delavcev (ali ne dr. P. P.): Mi smo Italijani, zato ker smo Goričani! Goričani smo rojeni (kdo vé?), Goričani smo dorasli... Goričani hočemo ostati (to je prav in lepó! no kdo vam to brani?)... to smo prisegli zastavi naši! — Ti delavci in vsi tisti gospodje, ki jim navdihujejo vse take modrosti, so torej samó zato Italijani, ker so rojeni in dorasli Goričani. No, če nimate za svoje italijanstvo boljših dokazov, kakor je domnevno rojstvo v Gorici, potem ste res pomilovanja vredni revčki. Vse kar se rodi, živi in diha v Gorici, vse to je in mora biti italijansko — tó je torej neizprosna logika „Corrierovcev“ — pa tudi pomilovanja vredna, smešna in brez vsake zgodovinske, etnografske in faktične podlage. Kdor je dal Gorici ime, ta je bil tudi njen začetnik in prvi gospodar — torej Slovenec. In če se danes sprehajajo po mestnih ulicah ter se oziramo na napisih nad razločnimi prodajalnicami, takó zapazimo prevagajoče število, morabiti celo večino — slovenskih imen in nositelji teh imen se bodisi nezavedni Slovenci, ki še vedno govoré slovenski, ali Italijani „di puro sangue“ slovenskih očetov sinovi, ki slovenskega jezika več ne znajo, ali pa — renegati, naroda slovenskega izdajalci. In če ustopimo tudi v hiše, kjer ni nikakih napisov, zapazimo isto žalostno razmerje, isto „čisto in neskaljeno“ goriško italijanstvo, na katero so Corrierovci takó zelo ponosni in katero varujejo z ogojevitimi besedami in članki proti Slovincem, ki hočejo uasiliti Gorici neko tujo narodnost. Li ne, da znajo govoriti in pisariti, če bi jim kdo verjel? Zunanji svet zamorejo slepiti, no trezno misleči Goričani se ne bodo pustili dolgo časa več zavajati s takimi izjavami — zlasti če vsak zaveden Slovenec na deželi stori svojo narodno dolžnost!

V kobaridskem Kotu je potolkla toča 27. julija stanoviško in podbelsko polje; škoda je precej velika. Ljudstvo je zaradi te nesreče toliko bolj pomilovanja vredno, ker ga obskuje ta neureča že osem let zaporedoma. — Kobaridski Kot je namreč na visokini, ki je izpostavljena prehodnim vetrovom, torej tudi prehodnemu dežju; največkrat pa se iz

prehodnih oblakov suje gosta in debela toča. Med tem, ko se toča suje proti severu le po kaninskem pogorju, pobije tamošnje polje; v kobaridski dolini pa k večjemu le dež. — Naš svet: Ker toči pogostje prihruje — zavarujejo naj si tamošnji poljedelci vsa svoja polja proti toči. Takó delajo po svetu, zakaj bi tudi Kotarji ne poskusili zagotoviti si na tak način svojega pridelka?

Fratelli Bozzini so pri Paternoliju natisnili in slovenskim kupovalcem na deželi razpošiljali naslednjo poslanico:

O priliki, ko je gostilničar pri „Catterini-ju“ odrekel „bralnemu in podpornemu društvu“ svoje prostore za blagoslovljenje društvene zastave, raznesli so hudobni ljudje koj po slovenskih pokrajinah predrzni glas, da to odpoved gre prepisovati osebnemu vplivu podpisanih.

Ker pa ni res, da bi bili oni na kateri si bode način zakrivil ali olajšali ono odpoved in ker „zgornje obdolženje očitno meri pod politično — narodno pretzeto — škodovati njih kupčiji, čutijo se prisiljene one glasove javno prezklicati kot krivično in ostanjo obrekovanje, ter zahtevajo, od vsacega, ki bi zamogel drugačn dokazati, naj se oglasi kakor bolj primerno se mu zdi, ker podpisani so z mirno vestjo vedno pripravljene dostojno odgovoriti onemu nasprotniku, katerega uže sedaj imenujejo navadnega obrekovalca in baratanca z narodnostjo.

V Gorici, dne 18. Julija 1889.

FRATELLI BOZZINI.

Fratelli Bozzini (bratje Bozzini) se hočejo torej opravičiti pred svojimi slovenskimi odjemalci, da oni niso zakrivil tega, če je Catterini odpovedal Slovincem svoje prostore za blagoslovljenje zastave. Ali se jim to posreči, tega ne vemo. Vemo pa, da ti „fratelli“ proti Slovincem nikakor ne kupujejo pod narodno protvezo, niti da bili „barantadž z narodnostjo“, pač pa da so jako krotki in uljudni, ko prejemajo denar in dobiček iz slovenskih rok: Vse to jim pa ne brani, da v mestnem starešinstvu glasujejo proti željam Slovincem. Nočemo pogrevati starih fakt, ker ne maramo iskati prid za spricavanje, le toliko naj omenjamo, da so proti blagoslovljenju slov. zastave glasovali tudi mestni odborniki z imenom — Bozzini. In toliko je zavednim Slovincem gotovo zadosti!

„Corriere“ je moral tudi reči svojo besedo o tej poslanici. In kakó? Jezi se in huduje, da se je stara in čislana tvrda goriška toliko spozabila in izdala ono poslanico v — slovenskem jeziku. Da bi italijanstvo Gorice ne bilo onečisčeno, morali bi bratje Bozzini tiskati ono poslanico za Slovence — v italijanskem jeziku — to hoče „Corr.“. Nikakih koncesij na narodnem polju! kliče židovski „Corriere“. Slovenci, zapomnimo si vendar to divizo naših nasprotnikov! Tudi mi ne delajmo koncesij na narodnem polju! Ako bi vsi slov. kupovalci složno zahtevali, bi kmalu bili nad vsemi prodajalnicami slovenski nadpisi, račune bi tiskali in pisali za Slovence v slovenskem jeziku — in Gorica bi dobila tudi na zunaj vse drugačno lice! Naprej!

„Slovanstvo ve svých zpěvech“ (Slovanstvo v svojih spevih), tolikokrat omenjano krasno delo L. Kube, zasluhuje ravno zdaj Slovenci največ pozornosti. Izšlo so v tem zborniku že češke, slovaške, lužiške, poljske, velike- in maloruske pesmi, zdaj nam pa podaja vrli skladatelj tudi slovenske narodne pesmi. Vseh slovenskih pesmi bode 8 zvezkov po 40 kr. in se naročujejo v knjigarni E. Hoblika v Pardubicích, ali tudi pri skladatelju samem. — Mladi skladatelj je sam prepotoval vse dežele onih slovanskih rodov, katerih pesmi je že objavil; tudi na slovenskem je že bil in še namerava priti med simpatični mu narod slovenski. Potovanje pa stane mnogo denarja, ravno takó tisek — naročnikov pa ima tako malo, da kaže to prekoristno narodno podjetje — velikansko zgubo. Skladatelj pravi v III. zvezku: „Žalibog, da ni gotovo, če bomo mogli do konca izdati to delo. Gotovo je pa, da bodemo morali po dovršitvi slovenskih pesmi nadaljno izdajanje ustaviti, ako se število naročnikov ne potroji. Ostalo nam je le 300 naročnikov zvestih. Videti je, da se naše občinstvo jako slabo zanima za ostalo Slovanstvo. „Slovanski“ gorečnosti našega občinstva popolnoma zadostuje po nekoliko letnih zamorenstvih z godbo, srečljanjem in zastavami. Reči slavnostno, da so od naše „slovanske“ gorečnosti imeli do zdaj največji dobiček — gostilničarji, literatura pa jako malo.“ Če govoré tako Cehi — kaj naj rečemo še le mi Slovenci? — Naša sveta narodna dolžnost pa je, da podpiramo mladega, marljivega, požrtvovalnega in toli nadarjenega skladatelja z obilnim naročevanjem tega zbornika. Vsako slovensko društvo, ki goji narodno petje, naj bi si naročilo ta bogati in krasni zbornik.

Ne moremo si pa kaj, da bi ne izrekli tudi gospodu Kubi neko našo željo. Gotovo ima gospod skladatelj v prvi vrsti na namenu, da pokaže narodu če-

skemu najlepše narodne pesni drugih slovanskih rodov. Meddo zdaj izdanimi slov. pesmimi pogrešamo — najlepših. Iz Kocijančičevih in Volaričevih zbirk ne smemo pogrešati tam niti jedne pesmi, kajti tam so res pesmi, ki so nam v čast. Upamo da nismo govorili zastonj.

Iz Ajdovščine smo prejeli naslednji dopis, katerega naj pazno prečitajo vsi delavci in obrtniki: Okrajna bolniška blagajnica za Ajdovski okraj, je pričela svoje delovanje postavno s 1. t. m. Ker večina delodajalcev še ni oglasila delavcev, zavarovanju postavno podvrženih, opozarja se steni vse obrtnike, naj to nemudoma stori v ugodni kazni, predpisanih v §. 67. postave 30. marca 1888. Drž. zak. 33. V pojasnilu se opazi, da morajo zavarovati se vse osebe, katere službujejo v kakem obrtu, kakor n. p. delalci, pomočniki, učenci pri kovačih, krojačih, čevljarjih, zidarjih, gostilnah i. t. d., ne glede na to, ali dobivajo kak zaslužek ali ne. Načelnistvo okrajne bolniške blagajnice v Ajdovščini, 13. avgusta 1889. Načelnik: Casagrande.

Katoliška malomarnost. Dasi ima društvo za ustanovitev katoliškega vseučilišča v Solnogradu 1707 členov, vendar so do zdaj nabrali v ta namen revnih 57.800 gl.; za vseučilišče je pa potreba več milijonov. Knez Liechtenstein je napisal pismo, v katerem hudo graja malomarnost bogatih katolikov. Nam se pa dozdeva, da bogati knezi Liechtensteini sami niso še dali prav dobrega zgleda radodarnosti v to lepo svrhu. Drugače je pa večina kapitala v židovskih rokah, ki ga uporabljajo v ravno nasprotnem smislu. Da bi pa bogati nemški konservativci nabrali do zdaj več avote — tega bi se vsekakor smeli nadejati od njih!

Škof Strossmayer, slavni Jugoslovani, je izročil slovenskemu kiparju J. Ganglu v delo več kipov za stolno cerkev v Djakovu. Naš rojak in umetnik J. Gangl se je posebno proučeval z novim spomenikom slavnega našega Vodnika, kateri stoji že dober mesec pred ljubljansko gimnazijo, mladini slovenski v veden spomin k delu in ljubezni do Boga in domovine. Gosp. Gangl ima torej še lepo priložnost pred sabo. Naši bližnji bratje Hrvatje imajo svojega Rendića, mi Gangla, — Jugoslavlani pa oba, ki proslavljata jugoslovansko ime v vrsti kulturnih narodov.

„Stariši podpirajte šolo!“ Par besedij o skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole. Napiisal Anton Kosi, učitelj v Sredlčcu. V Ljubljani. Tiskala „Narodna Tiskarna.“ Založil pisatelj. Str. 23. Knjižica se dobiva pri pisatelju in velja 1 iztisek 10 kr., 25 iztisov 2 gl. 20 kr., 50 iztisov pa le 4 glid. — Priporočamo to knjižico zlasti učiteljem, krajnim in okrajnim šolskim svetom, da bi jo širili med narod; ta knjižica prežene med ljudstvom marsikake pomisleke proti šoli in odstrani mnoge pregreške starišev, ki nevede silno škodujejo napredku šole in dobri vzgoji svojih otrok. Zlasti naj bi je delili starišem pri začetku šolskega leta. Učitelji, ganite se vi v prvi vrsti, trudi se vam izplača v obilni meri!

Mesto zgorelo. V bližini mesta Washington v Ameriki je zgorelo mesto Spokanefalls. Najlepša poslopja so popolnoma pokončana. Škoda cenijo na 15 milijonov dolarjev, kar je okoli 30 milijonov glid. našega denarja. V najnovejšem času čitamo pogosto o groznih požarih ravno v večih mestih, kjer imajo izurnjene gasilce, požarne straže in razne priprave. Zategadel so pa vse hiše zavarovane proti ognju pri raznih zavarovalnicah.

Javna zahvala.

V soboto, nekaj pred dvanajsto uro po noči, je zatlenila oči, po jako dolgi in mučnej bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, soproga Ant. Kodermaca, Felčica, porojena Savnik.

Vsem znancem, posebej pa sorodnikom, kateri so jo v bolezni tolažili in v pondeljek do hladnega groba spremlili, izročati družini Kodermac in Savnik najtoplejšo zahvalo.

Posebno vredni hvale so še kozanški pevci, kateri so se pri pogrebu z lepimi petjem izvrstno pokazali.

V PEVMI 12. avgusta 1889.

Listnica uredništva. — Spenica: Dopis smo odložili, ker ste dotične nastopili jedino pravo pot v takih odloah. Ako bi pa dotične oblasti tudi zdaj prezirale vaše opravilne pritožbe, potem pa radi vstojemo Vaši želji. Za zdaj je pa to vsekakor še pre zgodaj — za javnost. — Kobarid: Ne moremo — in to iz dveh vzrokov. Prvi bi ta „greh“, nekotji vsvedneži pripisovali temu ali onemu an... ter bi mu skušali šali škodovati, ali pa bi nam podtikali raznovrate podle namene. Prepričani pa smemo biti, da se v bodoče nikakor ne

bodo ved uganjale take "svidlarje", (kakor vi imenujete), ker dajejo nad tuznjanini mogoci — zaprti faktori, ki imajo v obeh sedevah najviše in odlično besede in ki se ne bodo dali prestopiti z soviti "svind..." kakor Vi mislite. Le pomirite se! Srčen pozdrav vsem somišljenikom! — Gosp. F. G. v Lj. Podlasko prejeti. Hvala Vam! Le nadaljujte — pa previdno izbirajte. Pišite, kam naj Vam pošljemo nekaj primerov naših knjiž?

Poslano.

Na odgovor mojega svaka Ivana Krajca v zadnji "Soci" priložen sem poslati v javnost še te vrstice:

Dne 2. avgusta t. l. ara se namreč z mojim svakom v pričo priš pogodila, da mu izplačam v 14. dnevih 5000 gold. in 200 gold. v dveh letih. "Narodnemu domu" v Ljubljani in da je s tem popolnoma plačan. To pa dokazuje jasno dovolj, da je romica na moji strani, ker bi sicer moj svak po nikakem sadinu ne bil privolil v to pogodbo.

Ker pa imenovan moj svak, ne gleda na rečeno poravnavo, še vedno trdi, da ima od mene 6000 gl. tirjati, naj svas občinstvo sedi, na kateri strani je nepoštenost?

Najodličnejšim spoštovanjem

GABRIJEL DEVETAK.

V Kobaridu 13. avgusta 1889.

Ganzseidene bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 350 versch. Dessins) — vers. roben- u. stückweise porte- und zollfrei in's Haus des Seldensabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. Porto.

Štev. 144/Op.

OZNANILO.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grafu Thurnu v Gorici nazonanja, da bodo dne 9. Septembra t. l. in naslednje, javna dražba (Kant) neredenih zastav II. četrt leta 1888 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca aprila, maja in junija 1888.

V Gorici, dne 3. avgusta 1889.

Varstvena znamka.

Zeledčne boleznii

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravijo se najuspešneje s Piccolijevim "Esencio za Zeledce", koja je tudi izvrstno sredstvo proti glitnam. Pošilja jo izdeivatelj lekarnar "Piccoli" v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju. — V steklenicah po 15 kr. nahaja se v vseh lekarnah v Gorici, Tolminu, Cervignanu, Gracu, Gradšči, Tržici, v Trstu, na Stajerskem, Koroškem, Kranjskem, Hrvaškem, v Dalmaciji, Istri in na Tirolskem.

LEKARNA
G. CRISTOFOLETTI
na Travniku C. K. DVORNI ZALAGATELJ V Gorici

ima v zalogi vsa domača in zunanja zdravila, vedno sveža, pristna in iz prve roke, vse vrste zdravilne vode, zdravilne dišave in stvari z gumilastiko.

Priporoča se posebno gospodom odjemalcem z dežele ter jamči za hitro in natančno izvršitev vsakega naročila.

Pe kratki rabi prekoristno: zobno čistilo.

KALODONT — & CO. —
c. k. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se pri lekarničarjih parfomenrijih itd. I Kos. 35 kr. — V Gorici pri G. B. Pontoni, A. de Gironcoli, lekarni Kürner, G. Braunitzerju in G. Cristofolettju.

"SLAVIJA"

vzajemne zavarovalna banka v Pragi.

Pisarnica vrhnega zastopa za Gorico in Goriško nahaja se v

Marzinijevi hiši, v II. nadstr.

Tukaj se zavaruje za plačilo nizkih premij proti škodi po požaru, streli, parnih razletih ali njih nasledkih. Prejemajo se tudi zavarovanja na življenje v najraznovrstnejših slučajih in kombinacijah ter se dajejo gledé tega vsa pojasnila, kakor tudi tiskani navodi.

Vrhnji zastop v Gorici
v Marzinijevi hiši, II. nadstrop.

Zeledčne boleznii
hitro in gotovo ozdravi
jeruzalemski balzam
edino in nepresegljivo zeledčno zdravilo.

Izbrati v raznih zeledčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letediimi besedami, ni drugzega ko prevare, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na zeledčne žilve, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega rabbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti zeledčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gnuasu, riganju, zabasanju, nemorejaldnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glitnam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

SAHARIN,

300 krat slajši od sladkorja, odlikovan v Londonu in Antverpnu 1885., na veliki zdravstveni razstavi v Ostendi 1888. je izalek tvrde

Fahlberg, List & Comp.

Westerhusen na Labi.

Jako je važen kakor zdravilo sam za se in kakor primēs za poslatenje lekarskih izdelkov, siropov, vin, likvorov, limonad, konserv, žolčij (gelatin), sadnih sokov, nadomeščuje na čudežen način sladkor iz pese ter se uporablja pri izdelovanju slaščic, pri izdelovanju šampanjca, itd. itd. in odlikuje se tudi po svoji antisetični lastnosti.

Zalogo in razprodajo za Gorico in deželo ima

ANTON ORZAN,
trgovec v Gorici.

!! Za gluhe !!

Oseba ki je bila po priprostem sredstvu svojega 23letnega ogleženja v vseh ozdravljena, je pripravljena pismeno pojasniti v nemškem jeziku vsakomu brezplačno. Naslov: J. H. Niholosom, Wien IX. Kollingasse 4.

Oznaniilo.

V Stanovanji MARTINA POVERAJA

Via Stretta h. šte. 4,

razprodaja se izdelano obleko in drugo blago.

Hitra in gotova pomoč

Pri želodčnih boleznih in njih nasledkih

Najboljši in najdelavniši pripomoček za vzdrževanje zdravja, za čiščenje in za čisto sokov, kakor tudi krv in za pospeševanje dobrega prebavljanja je uže povsod ohranjenje znani in priljubljeni

"dr. Rosa-e življenski balzam".

Indelan iz najboljših zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva dobro pri vseh težavah v prebavljanju, valasti pri slabem teku, želodčnem krči, kilem vzbuhovanju, krvnem natoku, hemeroidah itd. Vseled te svoje preizvrstne delavnosti je postal le-ta balzam gotovo in utrjeno ljudsko domače zdravilo.

Velika steklenica stane 1 gl., mala 50 kr.

Tisoče priznanih pism je na razpolago.

SVARILO!

Da se izogneš prevari, opozarjam te, da je vsaka steklenica dr. Rosa-e balzama, edino le po meni pravilno prirejenega, v moder karton zavita in da ima na strani nap's: "Dr. Rosa-e zdravilni balzam iz lekarni „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205-8, v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, ter da na pročelji ima natisnjeno mojo zakonito zavarovano varstveno znamko.

Pravi dr. Rosa-e življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi

B. FRAGNER-ja,
lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, št. 205-3.

V Gorici pri lekarjih: G. CRISTOFOLETTI, A. pl. GIRONCOLI, R. KÜRNER, J. K. PONTONI

Vse večje lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Tam se tudi dobi s tisoči zahvalnih pism priznano:

Praško domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo, zapirajo ali strdijo ko otroka odstavljajo; pri oteklinah vsake vrste; pri črvu v prstu in pri zanohtnici; če si kdo roko ali nogo zvije; pri morškeji urtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, pri vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem; če se guoji, izvleče ven vos gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatičkah po 25 in 35 kr.

SVARILO!

Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga le jaz pravilno izdelujem. Pistno je samo, če imajo rumene škatičice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na ručnem papirju, tiskan v devetih jezikih, in če so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho. Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 steklenica 1 gl.

Železnični urnik za goriško postajo.

1. Prihod iz Italije in odhod v Trst in na Dunaj:

PRIHOD: ob 1.20 zj., 9.02 zj.; — 4.57 po pol. in 7.24 zveč. — ODHOD: ob 5. — zj., 9.20 zj.; — 5.17 po pol. in 7.41 zveč.

2. Prihod iz Dunaja in Trsta in odhod v Italijo:

PRIHOD: 10.02 predp.; 11.18 predp.; — 6.46 pop.; 11.37 zveč. — ODHOD: 10.03 predp.; 11.23 predp.; — 6.53 pop.; 11.51 zveč.

Vsakovrstne tiskovine za slavne slovenske občinske urade, kakor tudi raznovrsten papir in vse druge pisne potreščine prodaja po znižanih cenah

JOSIP PALLICH,

trgovec s knjigami in s papirjem
ter tiskar v Gorici,
na Travniku, h. št. 6.